

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

30 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Ion Guzun și Iurie Diaconu
judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de
avocatul Zmeu Alexandru în numele inculpatului împotriva sentinței Judecătoriei
Criuleni din 28 octombrie 2013 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel
Chișinău din 24 martie 2014, pe cauza penală în privința lui

Rusu Ghenadie Ștefan, 15 august 1968
a.n, originar și domiciliat în m. Chișinău, str.
Cuza Vodă 55/2, ap. 78, cetățean al Republicii
Moldova.

Termenul de examinare a cauzei:

- *instanța de fond: 12.12.2012-28.10.2013;*
- *instanța de apel: 03.12.2013-24.03.2014;*
- *instanța de recurs: 06.06.2014-30.09.2014;*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoriei Criuleni din 28 octombrie 2013, Rusu Ghenadie Ștefan a fost condamnat în baza 264 alin. (5) CP la 7 (șapte) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei principale pe un termen de probă de 5 (cinci) ani.

S-au admis parțial acțiunile civile dispunându-se încasarea din contul lui Rusu Ghenadie Ștefan în beneficiul:

- părții vătămate Iliinscaia Aurelia Vladislav a prejudiciului moral în sumă de 20000 (douăzeci mii) lei;
- succesorului părții vătămate Basiul Valentina Trofim a prejudiciului material în sumă de 38876 (treizeci și opt mii opt sute șaptezeci și șase) lei și a prejudiciului moral în sumă de 50000 (cinzeci mii) lei;
- succesorului părții vătămate Verlan Natalia Grigore a prejudiciului material în sumă de 37274 (treizeci și șapte mii două sute șaptezeci și patru) lei și a prejudiciului moral în sumă de 50000 (cinzeci mii) lei.

2. *În fapt*, pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a stabilit că

inculpatul Rusu Ghenadie Ștefan la 11 iulie 2010, aproximativ la 16.50, în timp ce conducea automobil de model „BMW 730D” cu numărul de înmatriculare CIE 001, cu o viteză de aproximativ 165 km/h, pe traseul M 21 (Chișinău-Dubăsari-Poltava) km 23 +790 m, în apropierea s. Zăicana, r. Criuleni, avînd în calitate de pasager pe bancheta din față pe Iliinscaia Aurelia Vladislav, a încălcat grosolan prevederile p. 47 alin. (2) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, unde conducătorul trebuie să conducă autoturismul cu o viteză ce nu depășește 90 km/h în afara localității, și prevederile p. 45 alin. (1) lit. b), d) al aceluiași regulament, unde conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului, a pierdut controlul asupra acestuia, după care a ieșit pe banda opusă de deplasare, tamponîndu-se cu automobilul de model „Golf III” cu numărul de înmatriculare E 764 AT, care se deplasa regulamentar, la volanul căruia se afla Basiul Veaceslav Victor, iar în calitate de pasager pe bancheta din față se afla Verlan Roman Vladimir.

În urma impactului, pasagerul automobilului de model „BMW 730D” Iliinscaia Aurelia Vladislav, conform raportului de expertiză medico-legală a primit leziuni corporale sub formă de fractura intertrohanterică a femurului drept, care se califică ca leziuni corporale grave; conducătorul automobilului de model „Volkswagen Golf III” Basiul Vitalie Victor, conform raportului de expertiză medico-legală a primit leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă cu plăgi pe cap, hemoragii difuze în țesuturile moi pericraniene, fractura oaselor craniului, hemoragii subdurale și subarahnoidiene difuze, delacerare și contuzie cerebrală, care se califică ca leziuni corporale grave, în rezultatul cărora a survenit decesul; pasagerul automobilului de model „Volkswagen Golf III ” Verlan Roman Vladimir, conform raportului de expertiză medico-legală a primit leziuni corporale sub formă de fractura complexului zigomatic stîng, hematome periorbitale pe stînga, traumă închisă a abdomenului cu lezarea splinei, soldate cu hemoperitoneum 2,5 litri și șoc hipovolmenic de gradul III, care se califică ca leziuni corporale grave, în rezultatul cărora la 11 august 2010, a survenit decesul.

În drept, instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (5) CP – încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce din imprudență a cauzat decesul a două persoane.

2.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a statuat că vina inculpatului Rusu Ghenadie Ștefan și-a găsit confirmare pe deplin în ședința de judecată, el încălcînd prevederile p. 45 și p. 47 alin. (2) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărîrea Guvernului R. Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, fapt ce s-a soldat cu decesul a două persoane și vătămarea corporală gravă a altei persoane. Afirmările inculpatului au fost combătute prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată, și anume declarațiile părții vătămate Aurelia Iliinscaia, succesorilor părții vătămate Natalia Verlan, Valentina Basiul și martorilor, concluziile raporturilor de expertiză medico-legală și raporturilor de expertiză auto-tehnică, care au confirmat că cauza

producerii accidentului rutier a fost excesul de viteză și defectele părții carosabile, care au contribuit la deteriorarea suspensiei roții din spate dreapta a automobilului de model „BMW 730D”, urmată de o schimbare bruscă a direcției de mișcare în stînga și coliziunii cu automobilul „Volkswagen Golf III” ce se deplasa regulamentar din sens opus.

La individualizarea pedepsei, instanța s-a călăuzit și a aplicat prevederile art.7, 72, 75-77 CP, ținînd cont de gradul și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului, de circumstanțele atenuante - lipsa antecedentelor penale; prezența a doi copii minori la întreținere, caracteristica pozitivă și lipsa celor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere circumstanțele cauzei, ținînd cont de faptul, că inculpatul Rusu Ghenadie Ștefan nu prezintă pericol social, este invalid de gradul II, instanța a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea lui va fi posibilă și fără izolarea de societate, stabilindu-i pedeapsa condiționată sub formă de închisoare cu numirea termenului de probă și cu privarea de dreptul special - dreptul de a conduce mijlocul de transport.

În conformitate cu art. 387 alin. (1), (3) CPP, instanța a considerat necesar de a admite parțial pretențiile materiale și morale ale părții vătămate Iliinscaia Aurelia Vladislav cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000 lei, succesorului părții vătămate Basiul Valentina Trofim cu privire la încasarea prejudiciului material legat de cheltuielile suportate pentru funeralii în sumă de 38876 lei și prejudiciului moral în sumă de 50000 lei, succesorului părții vătămate Verlan Natalia Grigore cu privire la încasarea prejudiciului material în vederea cheltuielilor legate de funeralii în sumă de 37274 lei și prejudiciului moral în sumă de 50000 lei și în rest acțiunile civile cu privire la încasarea prejudiciului material au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, deoarece de către partea vătămată Iliinscaia Aurel: succesorii părților vătămate Basiul Valentina și Verlan Natalia nu au fost prezentate probe, care să confirme cuantumul acestor pretenții materiale.

La soluționarea chestiunii cu privire la corpurile delictive, în conformitate cu art. 162 CPP, automobilul de model „BMW 730D” cu numărul de înmatriculare C IE 001 și anvelopa din partea dreaptă spate de transmis proprietarului legal, iar automobilul de model „Volkswagen Golf III” cu numărul de înmatriculare E 764 AT de transmis succesorului părții vătămate Basiul Valentina Trofim.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat Caras Marcel, succesorii părților vătămate Basiul Valentina, Verlan Natalia, partea vătămată Iliinscaia Aurelia și avocatul Zmeu Alexandru, în numele inculpatului.

3.1. *Procurorul*, prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Rusu Ghenadie să fie condamnat în baza art. 264 alin. (5) CP la închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea acesteia în penitenciare de tip indicînd că pedeapsa condiționată aplicată inculpatului este irațională, reieșind din caracterul social periculos al faptei și circumstanțele vinovăției lui Rusu Ghenadie.

3.2. *Succesorul părții vătămate Basiul Valentina* prin apelul declarat a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea în beneficiul ei din contul lui Rusu Ghenadie suma de 177 846 lei întru recuperarea daunei materiale; 200000 lei – cu titlu de prejudiciu moral, iar în latura penală să fie aplicată pedeapsa cu închisoare.

În susținerea apelului a invocat că nu este de acord cu sentința în ceea ce privește încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului; a pedepsei aplicate și a soluționării acțiunii civile.

Cît privește încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, succesorul părții vătămate Basiul Valentina consideră că Rusu Ghenadie urma a fi condamnat în baza art. 264 alin. (6) CP, or partea vătămată Iliinscaia Aurelia a indicat la faptul consumului de băuturi alcoolice de către inculpat.

La aplicarea pedepsei nu sunt clare circumstanțele ce au făcut posibilă aplicarea art. 90 CP, nefiind luat în considerație că infracțiunea face parte din categoria celor grave, iar mijlocul de transport prezintă un izvor de pericol sporit; inculpatul nu a recunoscut vina, nu și-a cerut scuze de la partea vătămată și succesorii părților vătămate, nu a acordat ajutor material legat de cheltuielile suportate în legătură cu vătămările corporale grave suportate de Iliinscaia Aurelia și de înmormîntarea celor două părți vătămate, iar afirmația lui Rusu Ghenadie că este de acord să restituie toate prejudiciile cauzate prin infracțiune este nesinceră, or de la comiterea infracțiunii pînă la pronunțarea sentinței au trecut mai mult de trei ani și acesta nu a întreprins nici o măsură în vederea recuperării pagubelor. Consideră că instanța nu a dispus încasarea în quantum corespunzător a daunei materiale și morale.

3.3. *Succesorul părții vătămate Verlan Natalia* prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie trimis să-și execute pedeapsa în locurile de detenție și să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată în mărime de 58251 lei și 1210 dolari SUA cu titlu de prejudiciu material și a 200000 lei cu titlu de prejudiciu moral. Consideră, că la stabilirea pedepsei inculpatului Rusu Ghenadie, instanța nu a ținut cont de faptul, că pe tot parcursul examinării cauzei în instanța de judecată acesta nu a recunoscut vina, nu a reparat benevol paguba pricinuită, a avut un comportament impulsiv și vulgar față de partea vătămată și succesorii părților vătămate, astfel că, aplicarea prevederilor art. 90CP nu este posibilă.

3.4. *Partea vătămată Iliinscaia Aurelia* prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri și trimiterea inculpatului să-și execute pedeapsa în penitenciar, cît și dispunerea încasării în beneficiul său a prejudiciul material în suma de 56322 lei și a celui moral sumă de 200000 lei.

În susținerea apelului a invocat că deși Rusu Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii ce i se incriminează, instanța a aplicat eronat prevederile ce țin de individualizarea pedepsei, numai executarea pedepsei în instituțiile penitenciare este în stare să atingă scopul restabilirii echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Instanța de fond nu a motivat respingerea cerințelor materiale și morale

înaintate, considerînd că pretențiile sunt absolut întemeiate și rezonabile.

3.5. Avocatul Zmeu Alexandru, prin apelul declarat în numele inculpatului, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Rusu Ghenadie să fie achitat deoarece în fapta lui lipsește componența de infracțiune și respingerea acțiunilor civile.

În susținerea apelului a invocat că:

- instanța de fond eronat a constatat încălcarea RCR, or din declarațiile acestuia rezultă că, aflîndu-se la volanul automobilului, îl conducea cu 90 km/h, se simțea bine, nu a consumat băuturi alcoolice sau substanțe medicamentoase, narcotice sau psihotrope, deaceia declarațiile părții vătămate, martorului Filipenco Dumitru și a succesorului părții vătămate urmează a fi apreciate critic, fiind mincinoase;

- inculpatul nu se face vinovat în producerea accidentului rutier, vinovați fiind persoanele responsabile care aveau obligația să deservească traseul rutier;

- instanța nu a apreciat în nici un mod fotografiile de la fața locului potrivit cărora, vitezometru automobilului de model „Golf III” s-a oprit în dreptul indicatorului de 145 km/h cît și faptul că după auzirea zgomotului, automobilul inculpatul a devenit nedirijabil și dînsul a ieșit pe contrasens fără a frîna;

- nu s-a ținut cont și de faptul că inculpatul în urma accidentului rutier a devenit invalid, fiind victimă a nenorocirii, regretă că au decedat oameni, compătimizește succesorii părților vătămate, manifestă durere profundă și-a dat acordul la restituirea pagubelor, dar nu este înțeles de partea vătămată și succesorii părților vătămate;

- proba pusă la baza condamnării - raportul de expertiză suplimentară complexă nr. 162 din 30 mai 2011, este ilegală, potrivit răspunsului CNEJ expertul Melnicenco Nicolae nu avea dreptul de a efectua o asemenea expertiză, iar CEI SRL „Cexin” nu este o instituție oficială, abilitată cu asemenea atribuții;

- lipsește și latura subiectivă deoarece pînă la ciocnire, inculpatul nu a presupus și nici nu a putut să presupună că drumul este într-o stare deplorabilă, deci, el a acționat fără vinovăție.

- corpurile delictu nu au fost conservate și păstrate în modul cuvenit, din automobilul condus de inculpat fiind sustrate mai multe obiecte, inclusiv vitezometrul, iar de la cel al părților vătămate decedate vitezometrul este deteriorat, axa fiind învîrtită la peste 200 km/h.

- desfășurarea procesului penal în cadrul urmăririi penale a avut loc cu încălcări a normelor de procedură penală, deoarece, Rusu Ghenadie a fost recunoscut în calitate de bănuț la 06.09.2010, ordonanța, drepturile și audierea lui fiind întocmite și avînd loc în limba de stat, încălcîndu-se prevederile art. 16 CPP. Prin ordonanța din 07.12.2010 a fost scos de sub urmărire penală în legătură cu expirarea termenelor prevăzute la art. 63 CPP. Prin ordonanța din 10.06.2011 ilegal și formal a fost anulată ordonanța de scoatere de sub urmărire penală, iar prin ordonanța din 21.06.2011 a fost pus sub învinuire;

- soluționarea acțiunilor civile contravine legislație, or inculpatul nu a acționat cu vinovăție față de partea vătămată sau succesorii părților vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2014, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP și pronunță o nouă hotărâre, potrivit ordinei stabilite pentru prima instanță, prin care inculpatul Rusu Ghenadie Ștefan, a fost condamnat în baza art. 264 alin. (5) CP la 6 (șase) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Acțiunile civile a succesorilor părților vătămate Basiul Valentina, Verlan Natalia, părții vătămate Iliinscaia Aurelia privind încasarea prejudiciilor materiale s-au admis în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța de judecată în ordine civilă.

S-a dispus încasarea cu titlu de prejudiciu moral din contul inculpatului Rusu Ghenadie Ștefan în beneficiul succesorilor părților vătămate Basiul Valentina și Verlan Natalia a cîte 70000 (șapte zeci mii) lei și a părții vătămate Iliinscaia Aurelia a 35000 (treizeci și cinci mii) lei.

Celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut.

4.1. La adoptarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, din prevederile art. 325 CPP rezultă că judecarea cauzei se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului admițîndu-se numai în condițiile prevăzute de art. 326 CPP.

Prin urmare, instanța de apel nu a admis apelului succesorului părții vătămate Basiul Valentina, în care s-a invocat că Rusu Ghenadie urma a fi condamnat în baza art. 264 alin. (6) CP, or partea vătămată Iliinscaia Aurelia a indicat la faptul consumului de băuturi alcoolice de către inculpat, deoarece s-ar fi încălcat prevederile art. 325 CPP, or acuzarea nu a solicitat la nici o etapă a procesului penal modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului, nici ca o circumstanță agravantă acest motiv nu a fost stabilit de organul de urmărire penală și nu a fost inclus în conținutul rechizitoriului.

Instanța de apel făcînd trimitere la art. 409 alin. (2) CPP, analizînd starea de fapt și de drept reținută în seama inculpatului, a statuat că atît la urmărirea penală cît și în instanța de fond s-a comis o eroare de drept ce constă în neconcordanța între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite (fapta criminală considerată ca fiind dovedită) și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală (încadrarea juridică a acțiunilor).

Astfel, Colegiul penal, lecturînd ordonanța de punere sub învinuire, dispozitivul rechizitoriului și partea descriptivă a sentinței, a observat că se descrie comiterea doar a încălcării regulilor de securitate a circulației nu și a celor de exploatarea a mijloacelor de transport de către persoana care-l conduce, or în dispoziția normei penale prevăzută de art. 264 alin. (1) CP (art. 264 alin. (5) CP fiind normă de trimitere) se enumeră două modalități de comitere a laturii obiective, prima referindu-se la *încălcarea regulilor de securitate a circulației*, iar cea de a doua la *încălcarea regulilor de exploatare a mijloacelor de transport*, fapt ce rezultă din existența disjuncției „sau”

între cele două modalități.

În aceste împrejurări, Colegiul, prin prisma art. 409 alin. (2) CPP, în afara motivelor invocate și cererilor formulate de apărătorul Alexandru Zmeu, din oficiu, fără a schimba starea de fapt, a exclus din starea de drept constatarea că inculpatul Rusu Ghenadie a comis „sau încălcarea regulilor de exploatare a mijloacelor de transport”.

Instanța de apel a respins motivele privind nevinovăția lui Rusu Ghenadie în cele incriminate lui, invocate de apărătorul Alexandru Zmeu în apelul declarat, deoarece în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune: obiectul, latură obiectivă, latură subiectivă și subiectul.

Astfel, de către instanța de apel s-a conchis că, probele administrate în cauză conduc la concluzia că inculpatul se face vinovat de săvârșirea infracțiunii de încălcare a regulilor de securitate a circulației ce s-a soldat cu vătămarea corporală gravă a părții vătămate Iliinscaia Aurelia și decesul părților vătămate Verlan Roman și Basiul Veaceslav, de vreme ce în timpul conducerii mijlocului de transport de model „BMW 730D” a depășit limita de viteză stabilită, nu a ținut cont de dexteritatea în conducere, a pierdut controlul asupra acestuia, ieșind pe banda opusă de deplasare, a comis tamponarea autovehiculului de model „Golf III”.

Instanța de apel și-a bazat concluziile pe pe *declarațiile părții vătămate Iliinscaia Aurelia, reprezentantului părții vătămate Verlan Natalia, martorului ocular Filipenco Dumitru*. care au arătat că autovehiculul de model „Golf III” se deplasa pe banda lui, drumul era cu denivelări, autovehiculul de model „BMW 730D” se deplasa cu viteză excesivă („plonja în aer”, „nu mergea da parcă zbura”) și conducătorul acestui autovehicul a pierdut controlul, ieșind pe contrasens. Martorul ocular Filipenco Dumitru a indicat și la faptul că inculpatul, după producerea tamponării, își cerea scuze de la partea vătămată Iliinscaia Aurelia pentru conducerea cu viteză excesivă („что гонял”), iar partea vătămată Iliinscaia Aurelia a declarat că ultima dată când s-a uitat la vitezometru a văzut că acesta indica la 120 km/h, iar viteza continua să crească.

De asemenea, instanța de apel a statuat că nu sunt motive de a nu admite în calitate de probe datele obținute în urma audierii părții vătămate Iliinscaia Aurelia, reprezentantului părții vătămate Verlan Natalia, martorului ocular Filipenco Dumitru, deoarece probele în cauză sunt pertinente, utile, veridice și concludente, iar procedura de administrare a acestor probe a fost respectată, la audiere acestora fiindu-le explicate drepturile și obligațiile procesuale și puși sub jurământ și avertizați de răspundere penală în baza art. 312-313 CP.

Și-a bazat concluziile instanța de apel și pe declarațiile martorului Erhan Ion și pe *raportul de expertiză auto-tehnică suplimentară în comisie nr. 1089/333 din 11 iunie 2012*, care a înlăturat dubiul judiciar precum că automobilul de model „BMW 730D” ar fi avut defecțiuni tehnice, deoarece prin concluzia raportului nominalizat s-a conchis că ruperea roții din spate, dreapta se datorează deplasări cu viteză excesivă în coroborare cu denivelările carosabilului.

Concomitent, necătfînd la faptul că autovehiculul de model „Golf III” se deplasa

cu viteză excesivă, fapt ce rezultă din fotografiile anexate la procesul verbal de cercetare la fața locului, instanța de apel a statuat că aceasta nu servește temei de înlăturare a răspunderii penale a lui Rusu Ghenadie, ultimul fiind vinovat în producerea accidentului rutier.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, nu poate fi reținută vinovăția unor terțe persoane (responsabilii ce deserveau traseul M 21 în 2010), deoarece inculpatul în timpul conducerii autovehiculului cunoștea că se deplasează în pantă cu declivitate mare și în situația în care nu cunoștea traseul, el trebuia să manifeste o atenție și mai sporită, fiind obligat să se conformeze situației rutiere, cu atât mai mult că potrivit procesului verbal de cercetare la fața locului din 11 iulie 2010 traseul era parțial umed.

Colegiul a exclus ca probă *raportul de expertiză suplimentară complexă nr. 162 din 30 mai 2011*, deoarece potrivit răspunsului CNEJ expertul Melnicenco Nicolae nu avea dreptul de a efectua o asemenea expertiză, iar CEI SRL „Cexin” nu este o instituție oficială, abilitată cu asemenea atribuții, iar această excludere nu ar influența în nici un mod procesul de stabilire a adevărului, existând suficiente probe ce conduc la concluzia că sentința de condamnare se bazează pe probe exacte, fiind verificate toate versiunile înaintate, iar divergențele au fost înlăturate, vinovăția lui Rusu Ghenadie fiind dovedită pe deplin.

Instanța de apel, referitor la argumentul privind încălcarea art. 16 CPP, la etapa recunoașterii și audierii în calitate de bănuț, a menționat că acest argument nu și-a găsit confirmare deoarece Rusu Ghenadie, în prezența apărătorului ales, prin înscris autentic în limba de stat, cu grafie chirilică, a indicat și semnat că acceptă să fie audiat; nu recunoaște bănuțala și că procesul verbal a fost scris din cuvintele lui, corect, benevol, citite și obiecții nu are pentru ce și a semnat. Nici bănuțul și nici apărătorul lui ales nu au solicitat serviciile interpretului. Nu au contestat acțiunile OUP referitor la o pretinsă încălcare a dreptului la interpret, iar Rusu Ghenadie la rîndul lui nu a deplîns presupusele servicii necalitative ale apărătorului său.

Instanța de apel a conchis că, întradevăr Rusu Ghenadie a fost scos de sub urmărire penală în legătură cu expirarea termenului de 3 luni de la data recunoașterii acestuia în calitate de bănuț la 07 decembrie 2010, însă, aceasta a fost anulată la 10 iunie 2011 pe motiv că au apărut noi fapte (în acest interval de timp fiind efectuată o expertiză suplimentară autotehnică), iar la 21 iunie 2011 a fost pus sub învinuire. Ulterior prin ordonanța din 07 septembrie 2012, iarăși s-a încetat urmărirea penală, care, la 20 septembrie 2012 a fost anulată de către Prim-adjunctul Procurorului General – Andrei Pîntea, prin ordonanță, motivîndu-se că la adoptarea ordonanței de încetare a urmăririi penale din 07 septembrie 2012 au fost admise erori de fapt și de drept, succesorii părților vătămate nebeneficiind de o anchetă efectivă a decesului soțului și feciorului.

Colegiul a menționat că, ordonanțele de anulare și de punere sub învinuire nu au fost contestate în conformitate cu prevederile art. 313 CPP, la materialele cauzei nefiind anexate încheieri adoptate în acest sens de către judecătorul de instrucție. Or, în termenul legal nu a fost exercitat dreptul procesual de atac a actului, iar nerespectarea

acestui impune pierderea dreptului procesual (art. 230 CPP).

De asemenea instanța de apel a menționat că încălcarea procedurii de conservare și păstrare a corpurilor delictive nu a afectat procesul de stabilire a adevărului.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.61, 76-77 CP.

Referitor la excluderea art.90 CP, instanța de apel a menționat că săvârșirea unei infracțiuni din imprudență care se atribuie la categoria celor grave, prin intermediul unui mijloc de pericol sportiv și care s-a soldat cu vătămarea corporală gravă a unei persoane și decesul a altor două persoane, de către o persoană care se află pentru prima dată pe banca de acuzare, care are doi copii minori la întreținere, se caracterizează pozitiv, este invalid de gradul II, în urma acțiunilor sale infracționale, care nu a restituit paguba pricinuită prin infracțiune și care a manifestat, pe parcursul procesului, nesinceritate, negînd săvârșirea faptei, precum și neconstatarea circumstanțelor ce ar atenua sau ar agrava răspunderea penală, poate fi sancționată cu pedeapsa principală – închisoare, a cărei executare urmează a fi dispusă în penitenciare de tip deschis, și cea complementară – privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

Totodată, reieșind din cerința din apelul acuzatorului de stat, Colegiul a micșorat quantumul pedepsei principale pînă la limita minimă a sancțiunii, adică pînă la 6 (șase) ani.

Referitor la încasarea prejudiciului material, Instanța de apel a conchis că sentința urmează a fi casată, inclusiv din oficiu în baza art. 409 CPP, aplicîndu-se principiul devolutiv al apelului apărării, din motiv că:

Potrivit acțiunilor civile depuse și reeșind din conținutul apelurilor, succesorul părții vătămate Basiul Valentina a solicitat încasarea a 177846 lei pentru recuperarea daunei materiale; succesorul părții vătămate Verlan Natalia 58251 lei și 1210 dolari SUA cu titlu de prejudiciu material și partea vătămată Iliinscaia Aurelia – 56322 lei, anexînd înscrisuri ce reprezintă calcule a cheltuielilor suportate în legătură cu tratamentul de care a beneficiat.

Din materialele cauzei s-a statuat că inculpatul a acționat cu vinovăție, manifestată prin imprudență, în forma sineîncrederii exagerate; că există legătură de cauzalitate între vătămarea corporală gravă depistată la Iliinscaia Aurelia, cele ce au provocat decesul lui Basiul Veaceslav și Verlan Roman și acțiunile infracționale ale inculpatului; că Basiul Valentina, Verlan Natalia și Iliinscaia Aurelia s-au constituit părți civile; pînă la pronunțarea prezentei hotărîri prejudiciul material nu a fost reparat și chiar dacă caracterul prejudiciului este cert, el nu a putut fi evaluat deoarece înscrisurile anexate la acțiunile civile, ce reprezintă calcule a cheltuielilor suportate în legătură cu tratamentul medical precum și a celor de înmormîntare, nu au fost probate prin bonuri de plată, cecuri, facturi sau alte acte eliberate de instituțiile abilitate.

Reieșind din cele menționate supra cît și din prevederile art. 225 alin. (3) și art. 387 alin. (3) CPP, instanța de apel a admis în principiu acțiunile civile declarate de succesorii părților vătămate Basiul Valentina, Verlan Natalia și partea vătămată

Iliinscaia Aurelia, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece la soluționarea acestora, pentru a stabili suma despăgubirilor cuvenite părții civile, apare necesitatea de a amîna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare.

Cu referire la încasarea prejudiciului moral, Instanța de apel a considerat că sentința urmează a fi casată, din motiv că la stabilirea cuantumului acestuia, instanța de fond nu a dat deplină eficiență caracterului și gravității suferințelor fizice cauzate părții vătămate și succesorilor părților vătămate și de măsura în care această compensare aduce satisfacție persoanei vătămate.

Aprecierea instanței că suma de 20000 (douăzeci mii) lei și cîte 50000 (cinczeci mii) lei va aduce satisfacție morală părții vătămate Iliinscaia Aurelia și respectiv succesorilor părților vătămate Basiul Valentina și Verlan Natalia, în situația în care primei i-a fost cauzată fractura intertrohanterică a femurului drept, osul fiind imobilizat cu ajutorul unui mecanism de metal, nu a putut munci pentru a se întreține pe o perioadă de 2 ani și 6 luni, iar ultimelor două le-au decedat fiul și soțul, este una nefondată și instanța de apel va mări cuantumul compensării prejudiciului moral pînă la 35000 (treizeci și cinci mii) lei pentru Iliinscaia Aurelia și a cîte 70000 (șapte zeci mii) lei pentru Basiul Valentina și Verlan Natalia, sumă care nu este exorbitantă și prin care nu se urmărește scopul de îmbogățire fără just temei, condamnarea în sine aducînd și ea satisfacție.

Cheltuieli de judecată nu au fost înaintate, iar soarta corpurilor delictate corect a fost soluționată.

5. *Avocatul Alexandru Zmeu în numele inculpatului*, invocînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a atacat cu recurs ordinar hotărîrile menționate, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare a inculpatului de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.5 CP, din motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat.

În motivarea recursului a invocat că:

- instanța de fond eronat a constatat încălcarea RCR, or din declarațiile acestuia rezultă că, aflîndu-se la volanul automobilului, îl conducea cu 90 km/h, se simțea bine, nu a consumat băuturi alcoolice sau substanțe medicamentoase, narcotice sau psihotrope, or declarațiile părții vătămate Iliinscaia Aurelia, martorului Filipenco Dumitru și a succesorului părții vătămate Verlan Natalia urmează a fi apreciate critic, fiind mincinoase;

- inculpatul nu se face vinovat în producerea accidentului rutier, vinovați fiind persoanele responsabile care aveau obligația să deservească traseul rutier;

- instanța de apel a apreciat subiectiv concluziile rapoartelor de expertiză autotehnică nr.0005 din 10.02.2012, conluzionînd că inculpatul se deplasa cu depășirea limitei de viteză făcînd trimitere la p.8 din Raportul de expertiză nr. 1089/333;

- instanța nu a apreciat în nici un mod fotografiile de la fața locului potrivit

căroră, vitezometru automobilului de model „Golf III” s-a oprit în dreptul indicatorului de 145 km/h cît și faptul că după auzirea zgomotului, automobilul inculpatul a devenit nedirijabil și dînsul a ieșit pe contrasens fără a frîna;

- nu s-a ținut cont și de faptul că inculpatul în urma accidentului rutier a devenit invalid, fiind victimă a nenorocirii, regretă că au decedat oameni, compătimente succesorii părților vătămate, manifestă durere profundă și-a dat acordul la restituirea pagubelor, dar nu este înțeleș de partea vătămată și succesorii părților vătămate;

- lipsește și latura subiectivă deoarece pînă la ciocnire, inculpatul nu a presupus și nici nu a putut să presupună că drumul este într-o stare deplorabilă, deci, el a acționat fără vinovăție;

-corpurile delictu nu au fost conservate și păstrate în modul cuvenit, din automobilul condus de inculpat fiind sustrate mai multe obiecte, inclusiv vitezometrul, iar de la cel al părților vătămate decedate vitezometrul este deteriorat, axa fiind învîrtită la peste 200 km/h.

- desfășurarea procesului penal în cadrul urmării penale a avut loc cu încălcări a normelor de procedură penală, deoarece, Rusu Ghenadie a fost recunoscut în calitate de bănuit la 06.09.2010, ordonanța, drepturile și audierea lui fiind întocmite și avînd loc în limba de stat, încălcîndu-se prevederile art. 16 CPP. Prin ordonanța din 07.12.2010 a fost scos de sub urmărire penală în legătură cu expirarea termenelor prevăzute la art. 63 CPP. Prin ordonanța din 10.06.2011 ilegal și formal a fost anulată ordonanța de scoatere de sub urmărire penală, iar prin ordonanța din 21.06.2011 a fost pus sub învinuire;

- soluționarea acțiunilor civile contravine legislație, or inculpatul nu a acționat cu vinovăție față de partea vătămată sau succesorii părților vătămate.

6. Referințe pe cauza au depus avocatul Veaceslav Caragia în numele succesorelui părții vătămate Basiul Valentina și partea vătămată Iliinscaia Aurelia, prin care au solicitat respingerea recursului declarat cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2014, fără modificări.

7. Judecînd recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cîndîn acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

La judecarea respectivei cauze, instanța de recurs, consideră că, motivul la care se referă recurentul nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrii judecătorești, deoarece instanțele de fond recunoscîndu-1 vinovat pe Rusu Ghenadie, nu a făcut o altă încadrare juridică a faptei comise decît cea în baza căreia acesta a fost pus sub învinuire.

Astfel, se relevă că, respectînd prevederile art. 414 CPP, instanța de apel, judecînd apelurile înaintate, a verificat minușios legalitatea și temeinicia hotărîrii

atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată supra la **pct. 4 – 4.1.** al prezentei decizii.

La fel, în sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la adoptarea soluției date.

În acest context, instanța de recurs menționează, că din conținutul deciziei instanței de apel rezultă, că instanța de apel corect a reținut fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Rusu Ghenadie, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior motivându-se concluzia de vinovăție a acestuia.

Verificând procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (vol. 3, f.d. 87- 96) și lecturând textul deciziei adoptate în cauză, rezultă că instanța de apel la judecarea apelurilor înaintate a respectat întocmai prevederile art. 413-417 CPP întemeindu-și concluziile pe probele legal administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, acestea fiind date citirii în ședința de judecată și reflectate în procesul verbal, fiind audiați pe viu inculpatul și reprezentanții părților vătămate Basiul Valentina și Verlan Natalia.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel verificând minuțios probele administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 CPP din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Rusu Ghenadie în comiterea infracțiunii prevăzute de 264 alin.(5) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă ținându-se cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea.

Prin urmare, criticile formulate de recurent și enunțate la **pct. 5** al prezentei decizii prin care se invocă aceleași motive ca și în apel, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și ultima le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4.1**, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea judecătorească în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) CPP nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, constatându-se astfel, că recursul declarat este inadmisibil.

La fel, instanța de recurs menționează, că din textul recursului se evidențiază, că recurentul în mod decisiv își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor și a nevinovăției lui Rusu Ghenadie în cele imputate, or, motivele

de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 CPP.

În acest context, Colegiul penal lărgit, mai menționează că instanța de apel a dat citirii și a consemnat în procesul verbal al ședinței de judecată, conform art. 414 alin. (2) CPP, probele administrate în cauză și decizia instanței de apel în totul corespunde prevederilor art. 414, 417 CPP.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, astfel recursul ordinar declarat de avocatul Alexandru Zmeu în numele inculpatului Rusu Ghenadie urmează a fi respins ca inadmisibil.

8 În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarate de avocatul Zmeu Alexandru în numele inculpatului împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 28 octombrie 2013 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2014, pe cauza penală în privința lui Rusu Ghenadie Ștefan , cu menținerea hotărârii contestate, fără modificări

Decizia este irevocabilă .

Decizia motivată publicată la 28 octombrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

dispozitiv

30 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Ion Guzun și Iurie Diaconu

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Zmeu Alexandru în numele inculpatului împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 28 octombrie 2013 deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2014, pe cauza penală în privința lui

Rusu Ghenadie Ștefan, 15 august 1968
a.n, originar și domiciliat în m. Chișinău, str.
Cuza Vodă 55/2, ap. 78, cetățean al Republicii
Moldova.

Termenul de examinare a cauzei:

- instanța de fond: 12.12.2012-28.10.2013;
- instanța de apel: 03.12.2013-24.03.2014;
- instanța de recurs: 06.06.2014-30.09.2014;

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Zmeu Alexandru în numele inculpatului împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 28 octombrie 2013 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2014, pe cauza penală în privința lui Rusu Ghenadie Ștefan, cu menținerea hotărârii contestate, fără modificări

Decizia este irevocabilă .

Decizia motivată va fi publicată la 28 octombrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun